

Số: /HD - UBND

Hà Bắc, ngày

tháng 11 năm 2025

HƯỚNG DẪN
Về một số biện pháp phòng trừ dịch hại trên cây ổi

Thực hiện hướng dẫn số 06/HD-TT&VTV ngày 25/11/2025 của Trạm trồng trọt và bảo vệ thực vật Hải Dương về một số biện pháp phòng trừ dịch hại trên cây ổi. Để chủ động trong việc phòng trừ dịch hại trên cây ổi UBND xã hướng dẫn một số biện pháp phòng trừ dịch hại trên cây ổi, như sau:

Ổi cho thu hoạch nhiều đợt trong năm, các đợt lộc, hoa quả ra rải rác do đó các hộ nông dân cần thường xuyên thăm vườn và quan sát khi thấy xuất hiện các đối tượng như sâu ăn lá, rệp sáp, rầy mềm, bệnh đốm lá, bệnh thán thư,... các hộ nông dân chủ động xử lý theo hướng dẫn:

1. Rệp sáp (*Planococcus citri*, *Planococcus sp*):

Đặc điểm hình thái: Màu vàng nhạt đến cam nhạt. Hình bầu dục, rất nhỏ, thường được đẻ trong túi sáp (ổ trứng) màu trắng như bông. Đặc điểm gây hại rệp sáp trên cây: Xuất hiện mảng trắng như bông ở lá non, cuống lá, nách lá, đợt non, quả. Rệp tiết dịch mật ngọt tạo điều kiện cho nấm bồ hóng phát triển làm đen lá, quả bị phủ một lớp bồ hóng, màu đen làm mất giá trị thương phẩm. Trên lá Rệp chích hút làm lá bị quăn queo. Trên quả non nếu mật độ cao sẽ làm cho quả không phát triển được và có thể bị rụng sớm. Nếu mật độ thấp hoặc gây hại khi quả đã lớn thì quả vẫn tiếp tục phát triển nhưng ăn không ngon, ăn nhạt, chua.

Biện pháp phòng trừ: Vệ sinh vườn thường xuyên, cắt tỉa bỏ những cành bị sâu bệnh, cành nằm khuất trong tán lá... để vườn luôn thông thoáng; Không nên trồng với mật độ quá dày. Cắt tỉa cành thông thoáng sau khi thu hoạch. Phun nước bằng vòi phun có áp lực cao;

Thường xuyên thăm vườn, nếu mật độ rệp sáp giả lên cao phải có kế hoạch để phun trừ để đạt hiệu quả cao nhất. Khi mật độ rệp sáp giả đạt khoảng 5-7 con/ngọn cần cân nhắc xử lý bằng các loại thuốc đặc trị; Một số thuốc đặc trị rệp có hoạt chất như: Abamectin; Spirotetramat; Benfuracarb...

Thường xuyên thay đổi các loại thuốc trừ sâu có các gốc hoạt chất khác nhau để tăng hiệu quả sử dụng thuốc và hạn chế hiện tượng rệp kháng và nhờn thuốc.

2. Rầy mềm **Đặc điểm hình thái:** Rầy mềm có thân hình bầu dục, kích thước nhỏ (khoảng 1,5-2mm), và ở cuối bụng có 2 phiến đuôi và 2 ống bụng. Rầy trưởng thành có hai dạng: không cánh (thân màu xanh đen, xanh thẫm, hoặc vàng

nhạt, có phủ sáp) và có cánh (đầu và ngực màu nâu đen, bụng màu vàng nhạt hoặc xanh đậm). Rầy non có hình thái tương tự rầy trưởng thành nhưng nhỏ hơn và thường có màu sáng hơn.

Đặc điểm gây hại: Rầy đeo bám ở đọt non và mặt dưới lá, chích hút nhựa làm quăn đọt, chồi tăng trưởng kém, tạo điều kiện để nấm bồ hóng phát triển.

Biện pháp phòng trừ: Bảo tồn các loài thiên địch của rệp như bọ rùa, dòi, kiến, nhện, nấm... Cắt tỉa cành bị rầy tấn công, vệ sinh vườn sạch sẽ. Không nên bón nhiều phân đạm, tưới đủ ẩm trong mùa khô; Rầy mềm tăng mật độ rất nhanh nên thường xuyên kiểm tra đồng ruộng để phát hiện kịp thời và phòng trị đúng lúc; Rầy mềm có tính kháng thuốc cao, khi thấy vài con trên 1 đọt non cần phun các thuốc có hoạt chất Spinetoram; Imidacloprid; Spiroteramat;...

3. Bệnh đốm lá (do nấm *Cercospora psidii*):

Nguyên nhân gây bệnh: Do nấm *Cercospora psidii* gây ra. Bệnh có thể phát sinh quanh năm, thường nhiều vào các tháng nóng và khô, cây chăm sóc kém.

Triệu chứng bệnh: Bệnh gây hại chủ yếu trên lá. Vết bệnh là các đốm nhỏ tròn màu nâu với mép viền nâu đậm. Chỗ vết bệnh có thể rách đi làm lá bị thủng lỗ chỗ. Lá bị nặng, biến vàng và rụng.

Biện pháp phòng trừ: Tỉa cành tạo độ thông thoáng cho cây, chăm sóc bón phân đầy đủ, bón cân đối các loại dinh dưỡng đa lượng N-P- K. Thường xuyên thu dọn, tiêu hủy lá bị bệnh cũng như ngọn sau khi bấm và các quả thối, rụng. Khi cây bị bệnh nhiều, tỷ lệ bệnh và chỉ số bệnh cao, bệnh có dấu hiệu lan rộng, lây sang quả thì sử dụng các loại thuốc đặc trị phun trừ như: Difenconazole; Propineb; Metalaxyl...

4. Bệnh thán thư (*Colletotrichum psidii*):

Nguyên nhân gây bệnh: Do nấm *Colletotrichum psidii* gây ra. Bệnh gây hại chủ yếu trên lá bánh tẻ đặc biệt khi gặp điều kiện thời tiết nóng ẩm, vườn rậm rạp thoát nước kém.

Triệu chứng bệnh: Xuất hiện trên lá là những đốm tròn hoặc bầu dục màu nâu nhạt sau chuyển nâu đậm hoặc đen, vết bệnh có thể liên kết thành mảng lớn làm cháy lá hoặc rụng lá. Trên cành non xuất hiện vết thâm nâu khô gây chết cành. Trên quả vết bệnh hình tròn đồng tâm hơi lõm xuống, màu nâu đen giữa vết bệnh thường thấy những hạt nhỏ liti màu đen. Quả bị bệnh thường chín sớm, thối, rụng.

Biện pháp phòng trừ: Vệ sinh vườn cây, tỉa cành lá tạo độ thông thoáng cho cây, thu gom quả bị bệnh đem tiêu hủy, không để bệnh lây lan trên đồng ruộng. Khi bệnh xuất hiện trên lá với tỷ lệ khoảng 5% thì mới tiến hành phun một trong các loại thuốc đặc hiệu phòng trừ: Difenconazole; Propineb; Metalaxyl... để hạn chế bệnh lây lan sang quả. Có thể luân phiên sử dụng với các loại thuốc khác trong danh mục để tăng hiệu quả phòng trừ bệnh.

5. Bệnh héo cây, chết cành do phức hợp nấm *Fusarium* sp. + tuyến trùng *Meloidogyne* spp.

Sử dụng cây giống sạch bệnh, kiểm tra vệ sinh đồng ruộng, hạn chế tưới tràn, tăng cường bón phân hữu cơ, bổ sung vôi...tạo điều kiện tốt cho cây sinh trưởng và phát triển đồng thời tạo điều kiện bất lợi cho tuyến trùng.

Biện pháp sinh học: sử dụng nấm đối kháng *Trichoderma*, nấm ký sinh tuyến trùng *Paecilomyces*, *Chaetomium* hoặc có thể sử dụng một số cây trồng để xua đuổi tuyến trùng như cúc vạn thọ, sao nhái để xua đuổi tuyến trùng. Nhổ bỏ cây bị sung rễ nặng (còi cọc, vàng héo, chết) sau đó phải xử lý đất bằng vôi bột và thuốc trừ tuyến trùng trước khi trồng lại.

Sử dụng thuốc trừ tuyến trùng: Khi cây có hiện tượng vàng lá, rễ xuất hiện nhiều vết sưng, rễ hoại tử thì sử dụng một trong các loại thuốc trừ tuyến trùng như: Abamectin, Thiamethoxam hoặc Clintololite, *Paecilomyces lilacinus*, *Trichoderma* và một số thuốc khác trong danh mục.

Lưu ý: Các thuốc khuyến cáo có thể thay đổi theo danh mục thuốc BVTV được sử dụng trên cây ăn quả, chỉ sử dụng các thuốc trong danh mục sử dụng cho cây ăn quả, đảm bảo thời gian cách ly đối với từng loại thuốc trước khi thu hoạch.

Trên đây là hướng dẫn của Ủy ban nhân dân xã về một số biện pháp phòng trừ dịch hại trên cây ổi. Đề nghị phòng Kinh Tế, Trung tâm dịch vụ sự nghiệp công, HTXDVNN, các thôn tập trung tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân chủ động phòng chống dịch hại trên cây ổi đạt hiệu quả./.

Nơi nhận:

- TT. Đảng ủy;
- TT. HĐND;
- Chủ tịch, các PCT. UBND;
- TT dịch vụ sự nghiệp công;
- Các cơ quan, đơn vị có liên quan;
- Các thôn;
- Lưu: VT, KT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Đắc Chiêm